

вважатися важким. Як зазначав І.А.Рапопорт, якщо 85% тестованих справились із завданням, воно вважається легким.

Підсумовуючи вищенаведену інформацію, можна дійти висновку, що системний моніторинг знань дозволяє:

1. Ефективно контролювати рівень знань з предмету.
2. Розробляти навчально-методичні матеріали для усунення недоліків та корекції знань.
3. Виявляти фактори та умови, що впливають на якість навчання.
4. Запроваджувати нові педагогічні технології в освітній процес.
5. Проводити своєчасно обробку отриманих результатів.

Список використаних джерел:

1. Аванесов В.С. Форма тестовых заданий // Москва, 1991. – 136 с.
2. Довгополова Я.В. Впровадження тестової методики в процес навчання у вищих навчальних закладах // <http://dspace.univer.kharkov.ua/>
3. Коккота В. А. Лингво-дидактическое тестирование // Москва, 1989. – 352 с.
4. Рапопорт И. А. Програмаатические тесты: сущность, специфика, перспектива // Иностранные языки в школе, 1985. – № 2. – С. 34-39.

Валько Н.В.

викладач,

Екологічний коледж

Львівського національного аграрного університету

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕЇ ПРИ ВИКЛАДАННІ ІСТОРИЧНИХ ДИСЦИПЛІН

Виховання громадянина завжди було і є найважливішим завданням суспільства. Державотворчі процеси, які відбуваються в Україні зумовлюють необхідність вирішення проблеми виховання національно свідомих громадян, справжніх патріотів, готових до плідної праці в ім'я рідного народу. Стрижнем системи виховання стає національна ідея, яка відіграє роль основного фактора у становленні молодого покоління, формування у нього активної громадянської позиції, відповідальності за народ, країну. Патріотичне виховання належить до пріоритетних напрямів національної системи виховання і передбачає формування патріотичних почуттів, любові до свого народу, глибокого розуміння громадянського обов'язку, готовності відстоювати державні інтереси Батьківщини. До засобів патріотичного виховання належать рідна мова, історія України, українська література, українська культура тощо.

Очевидним є факт, що суспільствознавча освіта виступає своєрідною серцевиною моральності, патріотичності, правової культури і поведінки, формування честі і гідності у молодого покоління. В.О. Сухомлинський підкреслював, що «патріотичне виховання – це сфера духовного життя, яке проникає в усе, що пізнає, робить, до чого прагне, що любить і ненавидить людина, яка формується...» Викладач історії засобом своєї дисципліни проектує людину, виховує на своїх заняттях юного патріота, формує

патріотичні почуття і переконання на історичних прикладах, спрямовує до «...рухів і поривів духу...».

На заняттях історії закладаються підвалини історичних уявлень майбутніх громадян про минуле українського народу, його мови, культури, ментальних рис характеру, державно-політичного життя, як невід'ємної складової формування європейської цивілізації. Тут студенти мають отримати базові наукові знання, що слугуватимуть фундаментом формування їх історичної свідомості, патріотизму. Український патріотизм – явище, яке відображає все незаперечно цінне в історії української державності, визнає природну закономірність довготривалого історичного розвитку української нації, народу аж до створення своєї державності. В процесі викладання історії викладач має донести студентам національну ідею як консолідуючий чинник розвитку суспільства й нації в цілому.

Національна ідея має стати основою національного виховання, національної свідомості, національної гідності, самодостатності студентів. Майже кожне заняття з історії України це заняття виховання патріотизму і громадянськості. Найбільш сприятливими в цьому плані є опрацювання наступних тем: «Розквіт Київської Русі наприкінці X- I половині XI ст.», «Галицько-Волинське князівство як одна із форм української державності», «Устрій та військово-політична організація Запорізької Січі», «Національно – визвольна війна 1648-1657 рр.», «Конституція П. Орлика 1711 року», «Гайдамацькі рухи 1730-1760-х рр. Коліївщина», «Національне відродження в Україні на поч. XIX ст.», Кирило-Мефодіївське братство», «Формування легіону Українських січових стрільців», «Карпатська Січ», «Активізація опозиційного руху в другій половині 60 – на початку 70-х років XX ст.». Вивчається період Української революції 1917-1921 рр. який взагалі в радянські часи був просто викреслений з програми історії. Усі ці теми є надзвичайно емоційними, хвилюючими. Тут є можливість розкрити таку людську якість, як самопожертва в ім'я держави та нації, підкреслити героїзм, войовничість, етапи розквіту, могутність українського народу.

Історія України – це не тільки події, а й історичні постаті. На прикладах життя, діяльності і боротьби за державу українських князів, козацтва, видатних гетьманів Б. Хмельницького, І. Мазепи, П. Орлика; всього українського народу та його видатних представників – Т. Шевченка, В. Винниченка, М. Міхновського, М. Грушевського, Є. Коновальця, А. Мельника, С. Бандери та багатьох інших, викладач має продемонструвати національну гідність нашого народу, його прагнення мати власну державу, обґрунтувати національну ідею українців, та їх прагнення мати власну державу.

При цьому, одним із завдань викладача є максимальне використання потенціалу творчих здібностей та обдарувань студентів. Інтелектуальні ігри, дискусії, диспути, прес-конференції, засідання «круглого столу», тематичні діалоги, ділові ігри та інші інтерактивні форми роботи емоційно збагачують заняття. Широко використовувати документи, спогади, кіно – і фотоматеріали, художні твори, які допомагають створити на заняттях відповідну емоційну атмосферу, підкреслити виховний вплив навчального матеріалу. Студенти отримують завдання підготувати повідомлення, реферати про видатних борців за українську державність, про забуті і маловідомі імена Другої світової війни

з якими вони виступають на заняттях. При засвоєнні матеріалу студенти ставлять питання, дискутують. Це означає, що їм не байдужі факти про боротьбу за українську державність, вони стають більш впевнені у собі.

Видатний український педагог Г. Ващенко розглядав значення історії у контексті прищеплення виховного ідеалу, що витримав випробування часом і відповідною психологією народу, тобто національного ідеалу. Таким чином, процес навчання історії поєднує в собі освітню, розвивальну і виховну функції, які повинні бути нероздільними. Специфіка історії як суспільної дисципліни полягає в тому, що вона містить у собі великий потенціал для формування соціального усвідомлення студентів, залучаючи їх до системи цінностей, норм і відносин суспільства.

Таким чином, на заняттях історичних дисциплін відбувається виховання студентів на гуманістичних цінностях та історичних традиціях своєї нації і інших народів світу. Вивчення історії спрямоване на творчий саморозвиток особистості студента, розвиває чуттєво – емоційні здібності, такі необхідні для формування гідного громадянина своєї держави, який утверджує в суспільстві національну ідею.

Список використаних джерел:

1. Ващенко Г. Виховний ідеал // Полтавський вісник. – 1994. – С. 50-192.
2. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Педагогіка: теорія та історія; Навч. посіб. К., 1995. – 340 с.
3. Гнатюк В. Національне виховання як складова у побудові громадянського суспільства // Світ виховання. – 2004. – № 1. – С. 33-36.
4. Концепція формування світогляду громадянина України // Освіта. – 1996. – 20 листопада.
5. Педагогические апокрифы. Этюды о В.А.Сухомлинском. – Х.: Акта, 2008. – 437 с.
6. Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016 – 2020 роки. Указ Президента України від 13.10.2015 № 580.
7. Чижевський Б.І. Актуальні проблеми побудови системи виховання в умовах державотворення // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 1. – С. 111-118.
8. Щербань П.М. Національне спрямування навчального процесу вищої школи // Проблеми освіти. – 2002. – Вип. 27. – С. 54-66.

Вернер О.Ю.

*вчитель початкових класів I кваліфікаційної категорії,
Харківська загальноосвітня школа I-III ступенів № 52*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ЗДІБНОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Стан сучасної освіти у загальноосвітніх навчальних закладах характеризується якісними змінами її змісту, які спрямовані, зокрема, і на розвиток творчих здібностей дитини, як найважливішого завдання початкової освіти з метою пробудження у школярів ініціативи та самостійності у прийманні рішень, звички до вільного самовираження, впевненості у собі.

Багато таланту, розуму та енергії вклали у розробку педагогічних проблем, пов'язаних із творчим розвитком особистості, видатні педагоги